

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Jedličkové a soudců JUDr. Tomáše Foltase, Ph.D., a JUDr. Radímy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **V. J.**, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, odbor životního prostředí, se sídlem Žižkova 57, Jihlava 587 33, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru životního prostředí, ze dne 14. 7. 2009, č.j. KUJI 54743/2009/OZP 917/2009, **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 2.000,- Kč, a to do třiceti dnů od dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 16. 9. 2009 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2009, č.j. KUJI 54743/2009/OZP 917/2009, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Bystřici nad Pernštejnem, odboru životního prostředí, ze dne 25. 2. 2009, č.j. OŽP/1 266/2009/Mi, kterým byla žalobkyni stanovena povinnost platby odvodu dle § 11 odst. 1 a 2 a § 12 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o ochraně zemědělského půdního fondu“, či pouze „zákon“), za trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu pro stavbu skladu sena a slámy na pozemku p.č. 684/5 v k.ú. Dalečín (dále též „stavba“) ve výši 10.080,- Kč.

V žalobě zejména uváděla, že žalovaný vycházel z nesprávného zjištění, že stavba není stavbou zemědělské prvovýroby a dále provedl nesprávný výklad pojmu stavba zemědělská prvovýroba, což vedlo k nesprávnému posouzení věci. Navrhla přiznání odkladného účinku žalobě a zrušení napadeného rozhodnutí. Ze soudního spisu vyplývá, že usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 19. 11. 2009, č.j. 29 Ca 179/2009-22, byl žalobě přiznán odkladný účinek. Ze soudního spisu dále vyplývá, že žalobkyně žalobu opakovaně doplnila podáními (ze dne 18. 12. 2009, 17. 2. 2010, 1. 3. 2010, 24. 3. 2010 a 19. 4. 2010), ve kterých shrnula genezi věci a poukazovala na údajné nezákonnosti, resp. vady i v postupu dalších orgánů (při vydávání stavebního povolení na předmětnou stavbu, při stanovení podmínek pro dokončení stavby, atp.), jakož i úředních osob. K předmětné věci zejména uváděla, že stavba bude po dokončení sloužit jako sklad sena, slámy, tedy prvotního zemědělského výrobku, který musí být uskladněn, jinak bude znehodnocen. Krmivo slouží k obživě produkčních zvířat a obživě žalobkyně (řetězcová návaznost). Objekt není žádnou dostihovou dráhou, výcvikovou halou a podobně. Zákon navíc nestanoví být podnikatelem. Doplnila, že rozšiřuje svoji žalobu i proti prvoinstančnímu orgánu, který je původcem veškerých vydaných nezákonných stanovisek a rozhodnutí. Požádala o prošetření celé záležitosti od samého začátku, přidělení soudního znalce k posouzení rozestavěné stavby a o osvobození od soudních poplatků. Podotkla, že jí bylo nařízeno zažádat si o vynětí „trvalé“ nikoli dočasné, jak to umožňuje zákon o ochraně zemědělského půdního fondu. Trvale se vyjímá půda jen na stavby pevně spojené s pozemkem, kterými bude provedena nevratná změna půdního fondu. Stavba svým provedením (trámová konstrukce na betonových patkách) nenarušila ornou půdu pod fošnovým roštem, nebyla udusána ani odstraněna. Seno a slámu suší na svých a přilehlých pozemcích. Jedná se proto o stavbu zemědělské prvovýroby, která nebude sloužit jiným účelům. Vyjádřila pochybnost nad postupem správního orgánu, který se neustále odvolává na „jiný účel stavby“ z důvodu chovu zvířat. Dále poukazovala na „bosing“ a „mobing“ při vydávání rozhodnutí či stanovisek ze strany správních úřadů, nezákonnosti při budování komunikace vedoucí kolem pozemku žalobkyně, jakož i nečinnost správních orgánů. V doplňujícím podání ze dne 1. 3. 2010 mimo výše uvedené žalobkyně výslovně uváděla: „Z občanské povinnosti podávám trestní oznámení na Mú v Bystřici nad Pernštejnem na pracovníka OZP ing. V. M.-ZPF a vedoucího odboru výstavby ing. T. S. a J. B. - za překročení pravomoci úřadu, za krácení na mých právech a financích a cílené šikany při vydávání stanovisek a rozhodnutí“. V podání ze dne 24. 3. 2010 pak žalobkyně mj. uvedla, že žalobu rozšiřuje i proti „KUJI OUP-stavební úřad ve věci Č.j. KUJI 5069/2010, sp. zn. OUP 43/2010/Kov -3“ (z pozdějších podání vyplynulo, že se jedná o usnesení Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 25. 1. 2010, č.j. KUJI 5069/2010, sp.zn. OUP 43/2010/Kov-3). Požádala o osvobození od poplatku za rozšíření žaloby. V podání z téhož dne (tj. ze dne 24. 3. 2010) žalobkyně výslovně uvedla, že „Dne 24. 3. 2010 podávám trestní oznámení na A/ Mú Bystřice nad Pernštejnem - za cílené dlouhodobé šikanování při vydávání stanovisek a rozhodnutí, překračováním pravomoci s pozice svého úřadu, za krácení na mých právech, majetku a financích; - na OŽP-ZPF - ing. V. M.; - na OÚP a stavební úřad - ing. T. S., a ing. J. B.; B/ KUJI-OÚP a stavební úřad - za spoluúčast /nečinnost/ z pozice nadřízeného orgánu II.stupně/věc: č.j. KUJI 5069/10/ s.z. OUP 43/Kov-3/. Tímto Vás žádám o prošetření celé záležitosti kolem této mé stavby - skladu sena a slámy - chronologicky v souvislosti s těmito dotč. orgány.“ Dále v tomto podání mj. brojila proti podmínkám dokončení stavby, resp. proti zahájení řízení o změně stavby před jejím dokončením. Zopakovala, že žalobu rozšiřuje i proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 25. 1. 2010 a proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 26. 3. 2010. Opětovně požádala o osvobození od poplatku za rozšíření žaloby.

Z důvodu, že při podání původní žaloby nebyla informována o možnosti osvobození od soudního poplatku, požádala, zda by jí poplatek mohl být vrácen.

Ze soudního spisu vyplývá, že usnesením ze dne 30. 3. 2010 krajský soud žalobkyni vyzval k upřesnění výše popsaného rozšíření žaloby. Současně ji vyzval k vyplnění formuláře pro osvobození od soudního poplatku a vyrozuměl ji o nemožnosti vrácení soudního poplatku. Na to zareagovala žalobkyně podáním ze dne 19. 4. 2010, resp. podáními doručenými zdejšímu soudu dne 27. 4. 2010, ve kterých nad rámec výše uvedeného mj. uvedla, že podává opakované trestní oznámení na shora označené osoby, přiložila usnesení Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 25. 1. 2010, č.j. KUJI 5069/2010, sp.zn. OUP 43/2010/Kov-3, a uvedla, že žalobu rozšiřuje i na další rozhodnutí „KUJI OUP“ (z přiloženého rozhodnutí krajský soud zjistil, že se jedná o rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 26. 3. 2010, č.j. KUJI 21994/2010, sp. zn. OUP 58/2009/Kov-2). Poukázala i na nečinnost nadřízených orgánů při vydání rozhodnutí ze dne 26. 3. 2010. Stejně tak brojila proti podmínkám dokončení stavby, resp. proti zahájení řízení o změně stavby před jejím dokončením, shora již citováno. Přiložila i vyplněný formulář pro osvobození od soudního poplatku a požádala o sdělení, zda soud obdržel trestní oznámení. Ze soudního spisu dále vyplývá, že usnesením zdejšího soudu ze dne 5. 5. 2010 bylo rozšíření žaloby směřující proti usnesení Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 25. 1. 2010, č.j. KUJI 5069/2010, sp.zn. OUP 43/2010/Kov-3, vyloučeno k samostatnému projednání (věc je u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 29 A 48/2010). Ze soudního spisu dále vyplývá, že usnesením zdejšího soudu ze dne 5. 5. 2010 bylo rozšíření žaloby směřující proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 26. 3. 2010, č.j. KUJI 21994/2010, sp. zn. OUP 58/2009/Kov-2, vyloučeno k samostatnému projednání (věc je u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 29 A 49/2010). Rovněž ze soudního spisu vyplývá, že ve věci sp. zn. 29 A 48/2010 a 29 A 49/2010 bylo žalobkyni přiznáno osvobození od soudních poplatků. Konečně ze soudního spisu vyplývá, že usnesením zdejšího soudu ze dne 5. 5. 2010 bylo označené trestní oznámení vyloučeno k samostatnému projednání (věc je vedena pod sp. zn. 29 A 47/2010), přičemž usnesením zdejšího soudu ze dne 14. 5. 2010 bylo trestní oznámení postoupeno příslušnému okresnímu státnímu zastupitelství, o čemž byla žalobkyně vyrozuměna.

Ze soudního spisu dále vyplývá, že žalovaný podal k žalobě písemné vyjádření, ve kterém zejména uvedl, že se neztotožňuje s námitkou o nesprávném právním posouzení věci. Rozpor mezi stranami je v tom, zda je stavba podřaditelná pod neurčitý právní pojem § 11 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu – stavba zemědělské prvovýroby. Žalovaný setrvává na názoru, že stavbu nelze podřadit pod označený neurčitý pojem, neboť žalobkyně ve správním řízení nedoložila ani netvrdila, že stavba bude sloužit k podnikatelským účelům; žalobkyně navíc nebyla v době vydání rozhodnutí zemědělským podnikatelem. Žalovaný dále explicitně doplnil, že samotný zákon o ochraně zemědělského půdního fondu se snaží naznačit, že případy, kdy se nejedná o zemědělskou prvovýrobu, se především týkají neprodukčního chovu zvířat. Na žalobkyni tudíž nedopadá výjimka z povinnosti platit odvody za odnětí ze zemědělského půdního fondu. S odkazem na výše uvedené navrhl zamítnutí žaloby.

Ze správního spisu vyplynuly pro zdejší soud následující podstatné skutečnosti: Rozhodnutím Městského úřadu Bystřice nad Pernštejnem, odboru životního prostředí, ze dne 25. 2. 2009, č.j. OŽP/1266/2009/Mi, byla žalobkyni stanovena povinnost platby odvodu dle § 11 odst. 1 a 2 a § 12 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu za trvalé odnětí půdy

ze zemědělského půdního fondu pro stavbu skladu sena a slámy ve výši 10.080,- Kč. V odůvodnění prvostupňový orgán zejména výslovně uvedl, že orgán ochrany zemědělského půdního fondu dne 10. 1. 2007 (č.j. ŽP 1648/06/ Mi) vydal souhlas s trvalým odnětím části pozemku p.č. 684/5 v k.ú. Dalečín. Městský úřad Bystřice nad Pernštejnem pak stanovil odvody za odnětí na výměru upřesněnou dodatečným stavebním povolením. V uvedené věci již bylo vydáno rozhodnutí ze dne 15. 10. 2008, proti kterému se však paní V. J. (stavebník) odvolala, odvolací orgán napadené rozhodnutí vrátil k novému projednání. Městský úřad Bystřice nad Pernštejnem, odbor životního prostředí, jako příslušný orgán ochrany zemědělského půdního fondu pokračoval v řízení ve věci stanovení odvodů za trvalé odnětí půdy ve smyslu odůvodnění rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 19. 12. 2008, a svolal jednání s šetřením a ohledáním na místě stavby, aby byla zjištěna zemědělská činnost stavebníka a posouzeno, je-li dodatečně povolovaná rozestavěná stavba stavbou zemědělské prvovýroby. Jednání a ohledání na místě stavby bylo provedeno ze sousedního pozemku za účasti úředníka odboru územního plánování a stavebního řádu. Rozestavěná stavba je umístěna na hranici pozemku. Stavebník se jednání nezúčastnil z osobních důvodů, součástí omluvy z neúčasti jednání bylo opětovné sdělení, že účel předmětné stavby je uveden ve stavebním povolení, ze kterého je zřejmé, že se jedná o stavbu zemědělské prvovýroby a tím se jedná o výjimku z placení odvodů za trvalé odnětí půdy v souladu s ustanovením § 11 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Navrhl zastavení řízení. Správní orgán si v průběhu řízení opatřil další podklady pro posouzení uvedené záležitosti a upozornil stavebníka o možnosti nahlédnout do spisu a seznámit s podklady pro vydání nového rozhodnutí, čehož však stavebník nevyužil. Prvostupňový správní orgán dále výslovně uvedl, že své rozhodnutí o povinnosti uhradit odvody za trvalé odnětí půdy za „zemědělskou stavbu“ - název ve stavebním povolení; v projektové dokumentaci název Přístavba a nástavba skladu sena (přestřešení prostoru stávajících skladů) odůvodňuje: 1. Výkladem vydaným Ministerstvem životního prostředí zn. 410/1928/23 ze dne 14. 1. 1994, podle něhož „zemědělskou prvovýrobou se rozumí hospodaření na zemědělských pozemcích, jehož výsledkem jsou rostlinné nebo živočišné produkty před jejich dalším zpracováním“; 2. Výkladem vydaným Ministerstvem životního prostředí zn. 311/2817/1471/92 ze dne 7. 12. 1992 podle něhož „z hlediska ustanovení § 11 odst. 3 písm. a) citovaného zákona se pro účely zajišťování ochrany zemědělského půdního fondu rozumí stavbami zemědělské prvovýroby - objekty potřebné k přímému zajišťování rostlinné a živočišné výroby včetně objektu a zařízení pro posklizňovou úpravu a skladování produkce“; 3. Výkladem oficiálního portálu pro podnikání a export - www.BusinessInfo.cz, podle něhož „zemědělská prvovýroba zahrnuje rostlinnou výrobu včetně chmelařství, ovocnářství, vinařství a pěstování zeleniny, hub a okrasných květin“; 4. Citací ustanovení § 11 odst. 8 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu: „Za stavby zemědělské prvovýroby, pro které se nepředepíše odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, se nepovažují stavby vázané na chov zvířat, které slouží jiným účelům, např. sportovním (dostihová dráha, výcviková hala apod.)“; 5. Písemným sdělením odboru financí a obecního živnostenského úřadu Městského úřadu Bystřice nad Pernštejnem ze dne 20. 1. 2009, podle něhož není V. J. vedena v centrální evidenci zemědělských podnikatelů jako zemědělský podnikatel. Prvostupňový orgán konečně výslovně uvedl, že „Shrneme-li uvedené výklady definice stavby zemědělské prvovýroby, dojdeme k jednoznačnému výkladu, že smyslem zákona bylo zohlednit hospodáře a zemědělské podnikatele, hospodařící za zemědělské půdě, kteří se zabývají zemědělskou výrobou. Při jednání na Obecním úřadě v Dalečíně dne 27. 1. 2009 bylo konstatováno, že chov 2 ks koní V. J. je zájmovým chovem, tedy jiný účel v souladu s ust. § 11 odst. 8 zákona. Z výše uvedených důvodů vyplývá, že posouzení stavby v roce 2005 a následujících letech bylo vedeno dle předložených podkladů včetně předloženého výpočtu odvodů za trvalé odnětí půdy s tím, že žadatelka měla možnost nahlížet do spisu a vznášet námitky. Námitce účastníka řízení na

zastavení řízení z důvodů subjektivního posouzení předmětné záležitosti a uplatnění výjimky neplacení odvodů za trvalé odnětí půdy ze zákona nebylo možno vyhovět, protože správní orgán v řízení postupoval v souladu se zákonem na ochranu zemědělského půdního fondu a v odůvodnění popsál další podklady, kterých použil pro podložení svého výroku o povinnosti placení odvodů.“

Ze správního spisu dále vyplývá, že proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém mj. výslovně uváděla, že název stavby je „Zemědělská stavba sena/jednoduchá stavba“. Ze souhlasu k vynětí plochy ze zemědělského půdního fondu vyplývá účel stavby a sice skladování sena a slámy, jedná se tedy o stavbu zemědělské prvovýroby. Doplnila, že stavba není pevně spojena se zemí, není užívána, resp. není dosud dokončena (souhlas k užívání vydá příslušný stavební úřad). Vyjádřila pochybnost o správnosti závěru obsaženého v zápise ze dne 27. 1. 2009 „stavba je již užívána, umístěno malé množství steliva“; šetření bylo prováděno z vedlejšího pozemku. Plánované jednání k projednání dané skutečnosti k zjištěným skutečnostem zjištěným dne 27. 1. 2009 bylo navíc zasláno až 29. 1. 2009, přičemž mělo se konat již dne 9. 1. 2009, tedy bylo stanoveno po uplynulém čase, bez možnosti vyjádřit se.

Konečně ze správního spisu vyplývá, že označené odvolání zamítl napadeným rozhodnutím ze dne 14. 7. 2009 žalovaný. Žalovaný v odůvodnění zejména výslovně uvedl, že správní orgán ochrany zemědělského půdního fondu při stanovování orientační výše odvodu v podmínkách souhlasu k odnětí půdy (č.j. ŽP1648/06/Mi) dodatečně obstaral další podklady k posouzení, zda se jedná o stavbu zemědělské prvovýroby a tudíž, zda mají být za trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu dle 11 odst. 1 písmene a) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu předepsány odvody dle § 11 odst. 3 téhož zákona. To, že se nejedná o stavbu zemědělské prvovýroby bylo podloženo: 1. Výkladem vydaným Ministerstvem životního prostředí ČR sp. zn 410/1928/23 ze dne 14. 1. 1994; 2. Výkladem oficiálního portálu pro podnikání a export www.BusinessInfo.cz; 3. citací ustanovení § 11 odst. 8 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu; 4. písemným sdělením odboru financí a obecního živnostenského úřadu Městského úřadu Bystřice nad Pernštejnem ze dne 20. 1. 2009, č.j. OŽÚ/1873/2009/Hv, o tom, že paní V. J. není vedena v centrální evidenci zemědělských podnikatelů jako zemědělský podnikatel. Žalovaný uzavřel, že „dospěl ke shodným závěrům jako správní orgán 1. stupně, totiž, že v daném případě předmětná stavba není stavbou zemědělské prvovýroby. Podstatu zemědělské prvovýroby dle ust. § 11 odst. 3 písmeno a) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu je třeba chápat jako výrobu pro obchodní účely, nikoli jen pro vlastní potřebu. Zájmový chov koní, pro něž mají být seno a sláma v předmětné budově skladovány, nelze tedy považovat za zemědělskou prvovýrobu. Stavba sloužící ke skladování sena či slámy pro takový chov koní proto není stavbou zemědělské prvovýroby. Pokud jde o argumenty uváděné v odvolání, Krajský úřad kraje Vysočina, odbor životního prostředí, nepovažuje za rozhodující pro předepsání odvodu podle zákona název projektové dokumentace. Účelem stavby je sice skladování sena a slámy, tyto skutečnosti nejsou ale pro výši odvodu podstatné, stejně tak jako okolnost, že stavba není dosud dokončena.“

Před tím, než se Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“ či „soud“) začal zabývat důvodností žaloby, zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl přitom k názoru, že žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jde o žalobu přípustnou (ve smyslu ustanovení § 68 a § 70 s. ř. s.). Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání podle ustanovení § 76 s. ř. s.

Žaloba je důvodná.

Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, jímž byla žalobkyni stanovena povinnost platby odvodu dle § 11 odst. 1 a 2 a § 12 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu za trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu pro stavbu skladu sena a slámy.

Podle ustanovení § 11 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu:

(1) Ten, v jehož zájmu byl vydán souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 9 odst. 6), je povinen zaplatit odvod ve výši stanovené podle přílohy tohoto zákona, je-li odnímána zemědělská půda nebo půda dočasně neobdělávaná (§ 1 odst. 2): a) trvale pro účely, kterými bude provedena nevratná změna znemožňující zemědělské využití zemědělského půdního fondu; pro účely tohoto zákona se tím rozumí umístění stavby pevně spojené s pozemkem, důlního či těžebního díla (lomu, dolu, otvírky pro těžbu štěrkopísku apod.) nebo provedení terénní úpravy, která vyžaduje skrývku půdy na dotčených pozemcích, b) dočasně (§ 9 odst. 3).

(2) O výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu rozhodne orgán ochrany zemědělského půdního fondu podle přílohy k tomuto zákonu v návaznosti na pravomocné rozhodnutí vydané podle zvláštních předpisů. Část odvodů ve výši 40 % je příjmem rozpočtu obce, v jejímž obvodu se odnímaná půda nachází, zbytek je příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky. 3) Odvody, které jsou příjmem rozpočtu obce, mohou být použity jen pro zlepšení životního prostředí v obci a pro ochranu a obnovu přírody a krajiny.

(3) Odvody za trvale odnímanou půdu (odstavec 1 písm. a)) se nepředepisují, jde-li o odnětí půdy pro: a) stavby zemědělské prvovýroby, pro výstavbu zemědělských účelových komunikací, pro zřizování rybníků s chovem ryb nebo vodní drůbeže a pro uskutečňování investic do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti (meliorační zařízení apod.), b) výstavbou objektů a zařízení potřebných pro čištění odpadních vod, c) komunikace, nádvoří, zpevněné plochy a zeleň při bytové výstavbě a pro výstavbu občanského a technického vybavení, d) účely vyjmenované v § 9 odst. 2.

(8) Za stavby zemědělské prvovýroby, pro které se nepředepíší odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, se nepovažují stavby vázané na chov zvířat, které slouží jiným účelům, např. sportovním (dostihová dráha, výcviková hala apod.).

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že ten, v jehož zájmu byl vydán souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, je povinen zaplatit odvod tehdy, je-li odnímána zemědělská půda nebo půda dočasně neobdělávaná. O výši tohoto odvodu rozhodne orgán ochrany zemědělského půdního fondu podle přílohy k tomuto zákonu v návaznosti na pravomocné rozhodnutí vydané podle zvláštních předpisů (stavebního zákona). Zákon současně vyjmenovává případy, ve kterých se odvody za trvale odnímanou půdu nepředepisují. Takovým případem je např. odnětí půdy pro „stavbu zemědělské prvovýroby“ (§ 11 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně zemědělského půdního fondu).

Předmětem sporu je přitom právě výklad pojmu „stavba zemědělské prvovýroby“. Žalobkyně se domnívá, že předmětná stavba (v rozhodnutích správních orgánů označená stavba skladu sena a slámy na pozemku p.č. 684/5, dle katastru nemovitostí v k.ú. Dalečín) je stavbou zemědělské prvovýroby, správní orgány naopak dovozují, že předmětná stavba není stavbou zemědělské prvovýroby, a že tedy žalobkyně má povinnost zaplatit odvod za odnětí půdy. Krajský soud je názoru, že vodítkem pro vyložení označeného neurčitého pojmu je § 11

odst. 8 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, v němž se uvádí, že: „*Za stavby zemědělské prvovýroby, pro které se nepředepíše odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, se nepovažují stavby vázané na chov zvířat, které slouží jiným účelům, např. sportovním (dostihová dráha, výcviková hala apod.).*“ Citované ustanovení tak za pomoci dvou negativních podmínek vymezuje, které stavby se nepovažují za stavby zemědělské prvovýroby. Nesmí se jednat jednak o stavby vázané na chov zvířat a současně o stavby sloužící jiným účelům, a to např. účelům sportovním (dostihová dráha, výcviková hala apod.). Jinými slovy, aby se nejednalo o stavbu zemědělské prvovýroby, nesmí se jednat o stavbu mající relevanci k chovu zvířat a současně o stavbu sloužící ke sportovním účelům. Za stavbu sloužící sportovním účelům zákon příkladmo vyjmenovává dostihovou dráhu, výcvikovou halu apod. Zákon však nevyjmenovává stavby k ustájení koní, např. stáj, konírnu, apod., ostatně ty ani z logiky věci nemusí sloužit ke sportovním účelům.

Krajský soud proto primárně zkoumal, zda se správní orgány splněním obou podmínek při svém výkladu obsaženém v předmětných rozhodnutích zabývaly. Ze správního spisu plyne, že prvostupňový správní orgán povinnost zaplatit odvod za trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu odůvodnil s odkazem na výklady Ministerstva životního prostředí ze dne 14. 1. 1994 a ze dne 7. 12. 1992, poukazem na portál www.BusinessInfo.cz, obecnou citací ustanovení § 11 odst. 8 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, resp. sdělením příslušného správního orgánu o tom, že žalobkyně není vedena v centrální evidenci zemědělských podnikatelů jako zemědělský podnikatel, a uzavřel, že „*Shrneme-li uvedené výklady definice stavby zemědělské prvovýroby, dojdeme k jednoznačnému výkladu, že smyslem zákona bylo zohlednit hospodáře a zemědělské podnikatele, hospodařící na zemědělské půdě, kteří se zabývají zemědělskou výrobou. Při jednání na Obecním úřadě v Dalečíně dne 27. 1. 2009 bylo konstatováno, že chov 2 ks koní V. J. je zájmovým chovem, tedy jiný účel v souladu s ust. § 11 odst. 8 zákona. Z výše uvedených důvodů vyplývá, že posouzení stavby v roce 2005 a následujících letech bylo vedeno dle předložených podkladů včetně předloženého výpočtu odvodů za trvalé odnětí půdy s tím, že žadatelka měla možnost nahlížet do spisu a vznášet námítky.*“

Jak vidno, prvostupňový orgán toliko odkázal na stanoviska ministerstva, text ustanovení zákona (které nikterak nerozvedl) a sdělení správního orgánu o tom, že žalobkyně není vedena v centrální evidenci zemědělských podnikatelů jako zemědělský podnikatel, z čehož bez jakékoliv podrobnější argumentace dovodil, že smyslem zákona bylo zohlednit hospodáře a zemědělské podnikatele hospodařící na zemědělské půdě, kteří se zabývají zemědělskou výrobou, k čemuž bez jakékoliv návaznosti doplnil, že při jednání dne 27. 1. 2009 bylo konstatováno, že chov 2 ks koní V. J. je zájmovým chovem, který rovněž bez dalšího klasifikoval jako „jiný účel“ ve smyslu § 11 odst. 8 in fine zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Zde se sluší připomenout, že jednání na obecním úřadě dne 27. 1. 2009 se žalobkyně nezúčastnila a řádně se omluvila (navíc další jednání se nekonalo z důvodu chybného předvolání; žalobkyně byla výzvou ze dne 29. 1. 2009 předvolána na dne 9. 1. 2009 (sic), která byla žalobkyni doručena dne 16. 1. 2009), přičemž z protokolu o jednání ze dne 9. 2. 2009 (kdy se mělo pravděpodobně uskutečnit jednání, na které byla žalobkyně předvolána) prvostupňový správní orgán bez účasti žalobkyně dospěl k závěru, že „zájmový chov koní presentovaný na jednáních před vydáním dodatečného stavebního povolení na uvedenou stavbu není zemědělskou prvovýrobou“.

Jak rovněž vyplývá ze správního spisu, žalovaný pak označené závěry prvostupňového správního orgánu jako správné a bezchybné převzal, když po opakované rekapitulaci podkladů, z nichž vycházel prvostupňový správní orgán, k tomu viz výše, uvedl, že „dospěl ke shodným závěrům jako správní orgán I. stupně, totiž, že v daném případě

předmětná stavba není stavbou zemědělské prvovýroby. Podstatu zemědělské prvovýroby dle § 11 odst. 3 písmeno a) zákona je třeba chápat jako výrobu pro zemědělské účely nikoliv jen pro vlastní potřebu. Zájmový chov koní, pro něž mají být seno a sláma v předmětné budově skladovány, nelze tedy považovat za zemědělskou prvovýrobu. Stavba sloužící ke skladování sena či slámy pro takový chov koní není proto stavbou zemědělské prvovýroby.“

Z výše uvedeného je tak zřejmé, že správní orgány se explicitně nezabývaly podmínkami vymezenými v § 11 odst. 8 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, které jediné stanoví, které stavby lze (nelze) považovat za stavby zemědělské prvovýroby, resp. bez odůvodnění majícího oporu v právní úpravě dospěly k závěru, že stavba sloužící ke skladování sena či slámy není stavbou zemědělské prvovýroby, v důsledku čehož jejich závěry nelze přezkoumat. Pokud prvostupňový správní orgán dospěl k závěru, že „*Při jednání na Obecním úřadě v Dalečíně dne 27. 1. 2009 bylo konstatováno, že chov 2 ks koní V. J. je zájmovým chovem, tedy jiný účel v souladu s ust. § 11 odst. 8 zákona.*“, který jako správný potvrdil žalovaný, není krajskému soudu zřejmé, na základě jakých zjištění dospěl k závěru, že se jedná o zájmový chov koní. Z protokolu o ústním jednání tento jednoznačný závěr podle krajského soudu učinit nelze a navíc tohoto jednání se žalobkyně nezúčastnila a nemohla se tak k těmto závěrům vyjádřit, přičemž další jednání se chybou správního orgánu neuskutečnilo. Ostatně podle krajského soudu zákon ani neukládá, aby žalobkyně byla zemědělským podnikatelem, o což rovněž správní orgány opřely své závěry, jak uváděla žalobkyně v doplněních žaloby. Podle § 2e odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je zemědělským podnikatelem fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku, za podmínek stanovených tímto zákonem a která dosáhla věku 18 let, resp. má způsobilost k právním úkonům, má trvalý pobyt na území České republiky. Podle § 2e odst. 2 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, však fyzická osoba provozující drobné pěstitelské a chovatelské činnosti, anebo prodávající rostlinné výrobky a nezpracované živočišné výrobky, nepodléhá evidenci zemědělského podnikatele podle tohoto zákona. Z toho tedy plyne, že ne každý provozovatel pěstitelské či chovatelské činnosti musí být podnikatelem. Ostatně § 11 odst. 8 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, který vymezuje stavby zemědělské prvovýroby, podmínku evidence v centrální evidenci zemědělských podnikatelů ani nestanoví. Neobstojí proto další argument správních orgánů, tj. argument, že žalobkyně je povinna platit odvod z důvodu, že není vedena v centrální evidenci zemědělských podnikatelů jako zemědělský podnikatel. Odhlédnout nelze ani od toho, že výklad správních orgánů v předmětných rozhodnutích se opírá i o stanovisko Ministerstva životního prostředí zn. 410/1928/23 ze dne 14. 1. 1994, jež vychází z definice zemědělské prvovýroby v zákoně č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, kterou podle judikatury Ústavního soudu aplikovat nelze. K tomu lze poukázat např. na náleze ze dne 17. 6. 1998, sp. zn. II. ÚS 81/98, přístupný na www.concourt.cz, ve kterém se uvádí „*Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu v ustanovení § 11, odstavci 3 uděluje výjimku z platby odvodů za zábor zemědělské půdy pro stavby zemědělské prvovýroby.(...) Správní orgány rozhodující dle tohoto zákona nemohou své závěry opřít o definici zemědělské prvovýroby, která je upravena v zákoně č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání v pozdějším znění, ustanovení § 67, odst. 2, který není právně závazný pro rozhodování v souladu se zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.* Jak vidno, Ústavní soud zapovídá vykládat pojem „stavba zemědělské prvovýroby“ s odkazem na zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání. Tím spíše nelze podle krajského soudu výklad opírat o závěry obsažené na www.BusinessInfo.cz, tedy na internetovém serveru. Opomenout nelze ani to, že žalovaný se nezabýval všemi námitkami žalobkyně obsaženými v odvolání, např. námitkou, že z důvodu, že předmětná stavba není spojena se zemí, neodstraňovala ornou půdu a nemusí tudíž platit

odvody. Z konstantní judikatury (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č.j. 3 As 51/2007-84, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2007, č.j. 7 A 80/2000-78, jakož i rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2009, č.j. 30 Ca 201/2007-50), přitom plyne, že nevypovídá-li se správní orgán řádně v rozhodnutí o odvolání se všemi odvolacími námitkami, zatíží tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Ze všech výše uvedených důvodů proto krajskému soudu nezbylo než žalobkyni přisvědčit a rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti, resp. nedostatku důvodů rozhodnutí, jakož i pro podstatné vady v řízení zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, ve kterém výše uvedené napraví (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Co se týče argumentace žalobkyně v doplňujících žalobních podáních konstatuje krajský soud, že se nemohl v tomto řízení zabývat tvrzeními týkajícími se zákonnosti aktů vydaných podle stavebního zákona, či nečinností stavebních orgánů, resp. námitkami proti postupu úředních osob v těchto řízeních. Rozhodnutí vydaná podle stavebního zákona a rozhodnutí o odvodu za odnětí ze zemědělského půdního fondu podle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu jsou věci diametrálně odlišné (jsou v nich vydávána odlišná rozhodnutí, podle odlišných právních předpisů a jinými správními orgány), přičemž krajský soud může zkoumat pouze zákonnost napadeného rozhodnutí, kterým je v souzené věci rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2009, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 25. 2. 2009, jímž byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit odvod za trvalé odnětí půdy. Stejně tak je třeba uvést, že žalobou se lze domáhat zrušení rozhodnutí pouze ve lhůtě dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení, přičemž lhůtu pro podání žaloby nelze prominout (§ 65 s. ř. s., § 71 a § 72 s. ř. s.). Z výše uvedených důvodů se krajský soud nemohl zabývat ani výslovným návrhem žalobkyně na prošetření stavebního řízení, návrhem na přidělení soudního znalce k posouzení rozestavěnosti stavby, resp. otázkami stran zákonnosti řízení o povolení stavby, řízením o změně stavby před jejím dokončením, či samotným dokončením (podmínkami) této stavby. Stejně tak se krajský soud nemohl zabývat tvrzeními žalobkyně stran původního rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 15. 10. 2008, či navazujícího rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2008 (kterým bylo rozhodnutí prvostupňového správního orgánu ze dne 15. 10. 2008 zrušeno a věc vrácena prvostupňovému správnímu orgánu k dalšímu řízení), a to z toho důvodu, že toto rozhodnutí žalobkyně nenapadla žalobou v zákonné lhůtě. Ze správního spisu plyne, že rozhodnutí žalovaného bylo žalobkyni doručeno dne 30. 12. 2008, přičemž žaloba byla podána až dne 16. 9. 2009. Co se týče návrhu žalobkyně na rozšíření žaloby i na usnesení Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 25. 1. 2010, č.j. KUJI 5069/2010, sp.zn. OUP 43/2010/Kov-3, jakož i na rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 26. 3. 2010, č.j. KUJI 21994/2010, sp. zn. OUP 58/2009/Kov-2, konstatuje krajský soud, že tyto návrhy usnesením ze dne 5. 5. 2010 vyloučil k samostatnému projednání (řízení o nich je vedeno pod sp. zn. 29 A 48/2009 a sp. zn. 29 A 49/2009), v jehož rámci se bude po splnění zákonných podmínek žaloby samostatně zabývat zákonností těchto rozhodnutí. Konečně co se týče trestního oznámení, konstatuje krajský soud, že z důvodu absence své pravomoci v trestních věcech (soudy ve správní soudnictví nejsou oprávněny prošetřovat skutečnosti obsažené v trestním oznámení) se jím nemohl zabývat a postoupil jej proto usnesením ze dne 14. 5. 2010, č.j. 29 A 47/2010-55, příslušnému státnímu zastupitelství k dalšímu postupu.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve

věci úspěch neměl. V posuzované věci byla žalobkyně zcela úspěšná (soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí), soud jí proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení v plné výši, neboť současně neshledal existenci důvodů, které by měly vést, byť i jen k částečnému nepřiznání těchto nákladů. Náhrada nákladů řízení se sestává z částky 2.000,- Kč za uhrazený soudní poplatek za řízení o žalobě před zdejším soudem.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, lze podat opravný prostředek (kasační stížnost podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s.) do dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Brně dne 15.6.2010

JUDr. Jana Jedličková, v.r.
předsedkyně senátu